■ Рэспубліканская акцыя

Міма інфаркту і інсульту...

У межах агульнарэспубліканскай акцыі «Беражы здароўе змоладу. Прайдзі міма інфаркту і інсульту», якая адбудзецца 19 і 20 красавіка, урачы-кардыёлагі плануюць ацаніць распаўсюджанасць фактараў рызыкі ў пацыентаў, якія звяртаюцца ў лячэбныя ўстановы. Асобная ўвага будзе ўдзяляцца навучанню вымярэнню артэрыяльнага ціску, выяўленню такіх паталогій, як артэрыяльная гіпертэнзія, сардэчная недастатковасць і парушэнне сардэчнага рытму.

ПІЦЬ ТАБЛЕТКІ — МАЛА

Першае, што патрабуецца ад хворага на артэрыяльную гіпертэнзію — строга вытрымліваць рэкамендацыі ўрача і ні ў якім разе самавольна не спыняць лячэнне! «Прагноз лячэння гіпертаніі можа палепшыцца толькі ў выпадку неперарыўнасці лячэння, — падкрэслівае вядучы навуковы супрацоўнік лабараторыі артэрыяльнай гіпертэнзіі РНПЦ «Кардыялогія» Вольга ПАЎЛАВА. — Акрамя таго, пацыентам, якія памылкова мяркуюць, што прыём 1-2 таблетак з'яўляецца дастатковым для добрага прагнозу, можна сказаць наступнае: калі вы ігнаруеце немедыкаментозныя метады лячэння, значыць, вам неабходна прымаць значна больш лекавых прэпаратаў. А чым больш таблетак, тым, зразумела, больш пабочных рэакцый».

Гіпертоніку трэба мець на ўвазе:

✓Кожны лішні кілаграм павышае ціск на 1-3 мм рт. сл.

✓Фізічная актыўнасць — 30-40 хвілін 3-4 разы на тыдзень — спрыяе павышэнню адаптацыйных магчымасцяў арганізма, мышачнай сіле і вынослівасці.

✓Змяншэнне паваранай солі — да 5 гр. за суткі — зніжае ціск на 4-6 мм рт. сл.

✓Ужыванне алкаголю з'яўляецца моцным правакатарам развіцця гіпертанічных крызаў і сардэчна-сасудзістых ускладненняў.

✓Не рэкамендуецца адначасовае ўжыванне гіпатэнзіўных сродкаў і алкаголю.

✓Зніжэнне ўзроўню артэрыяльнага ціску і халестэрыну ў крыві ўсяго на 10 працэнтаў спрыяе зніжэнню агульнай рызыкі сардэчна-сасудзістых ускладненняў на 45 працэнтаў.

✓Кантроль артэрыяльнага ціску на прыёме ва ўрача і ў хатніх умовах — залатое правіла.

ЗБІЛАСЯ З РЫТМУ

70 працэнтаў хворых з сардэчнай недастатковасцю, якая ўносіць важкі ўклад у структуру смяротнасці і інвалідызацыі працаздольнага насельніцтва, нават не падазраюць аб наяўнасці ў іх такой праблемы.

Сэрца забяспечвае наш арганізм кроўю, з якой ва ўсе органы і тканкі паступаюць жыццёва неабходныя кісларод і карысныя рэчывы. Калі сэрца не выконвае сваю функцыю належным чынам, усе органы і тканкі пакутуюць. У першую чаргу пачынаюцца праблемы з печанню, лёгкімі і ныркамі, што абумоўлівае заўчасную гібель пацыента ад хранічнай поліарганнай недастатковасці. Задышка, хуткая стамляльнасць, сэрцабіццё і кашаль павінны не проста насцярожыць, а «накіраваць» да ўчастковага ўрача.

«Хранічную сардэчную недастатковасць могуць выклікаць спадчынныя і набытыя пашкоджанні клапанаў сэрца, міякарда (у тым ліку віруснае), каранарных сасудаў, — кажа ўрач-кардыёлаг 3-га кардыялагічнага аддзялення РНПЦ «Кардыялогія» Ірына ГРЭБІНЮК. — Акрамя таго, сэрца можа пакутаваць і ў пацыентаў з высокай масай цела, высокім узроўнем халестэрыну, з цукровым дыябетам, хранічнай абструктыўнай хваробай лёгкіх, захворваннямі шчытападобнай залозы, а таксама ў выніку злоўжывання таксічнымі рэчывамі — алкаголем і наркотыкамі».

Для лячэння пацыентаў з сардэчнай недастатковасцю выкарыстоўваецца тры групы прэпаратаў. Прычым толькі штодзённая, бесперапынная тэрапія дапамагае пазбавіцца такіх непрыемных сімптомаў як ацёчнасць у канечнасцях, застой вадкасці ў лёгкіх і паляпшае доўгатэрміновы прагноз, прыпыняе прагрэсаванне захворвання. У крайніх выпадках прымяняюцца і хірургічныя метады лячэння, у тым ліку трансплантацыя.

СА СТЫМУЛЯТАРАМ УНУТРЫ

Страта прытомнасці па прычыне парушэння сардэчнага рытму можа стаць паказаннем да такога ўмяшання, як радыёчастотная аблацыя, якая прымяняецца як у РНПЦ «Кардыялогія», так і ў некаторых абласных цэнтрах і гарадскіх бальніцах. Аднаразовая маніпуляцыя пазбаўляе пацыента парушэння рытму сэрца.

«Пазітыўнай тэндэнцыяй у справе лячэння памянёнай паталогіі становіцца стабільны рост колькасці імплантацый кардыёстымулятараў тым, хто мае парушэнні рытму сэрца, звязаныя з рэдкім сэрцабіццём, паўзамі, абумоўленымі сіндромам слабасці сінусавага вузла, — удакладняе вядучы навуковы супрацоўнік лабараторыі парушэння сардэчнага рытму РНПЦ «Кардыялогія» Дзмітрый ГАНЧАРЫК. — За апошнія тры гады колькасць імплантацый выраслa на 15-20 працэнтаў. Такіх пацыентаў неабходна выяўляць як мага раней, каб яны не траплялі ў сітуацыі страты прытомнасці і атрымання сур'ёзных траўмаў».

Актыўна развіваецца сёння і імплантацыя кардыястымулятара-дэфібрылятара, з функцыяй, так бы мовіць, электрашокера — для тых выпадкаў, калі сэрца раптоўна пачынае біцца вельмі хутка, звыш 200 удараў у хвіліну, што адэкватна спыненню крывазвароту. У такога пацыента моцна падае ціск і ўзнікае пагроза жыццю. Летась спецыялісты імплантавалі 130 такіх кардыястымулятараў-камп'ютараў.

Часцей пачалі ўстанаўлівацца і больш рэдкія, спецыялізаваныя кардыястымулятары, здольныя палепшыць помпавую функцыю сэрца, вялікія памеры якога не дазваляюць сінхронна працаваць розным камерам.

ТРЭБА ПАСТАРАЦЦА

Агульная смяротнасць ад хвароб сістэмы крывазвароту знізілася ў 2011 годзе на 3 працэнты ў параўнанні з годам 2010-м. Аднак смяротнасць сярод працаздольнага насельніцтва летась выраслa на 3 працэнты ў параўнанні з 2010-м. Прычыну такога становішча спецыялісты бачаць у адсутнасці матывацыі да захавання здароўя. Дастаткова сказаць, што палова загінулых у выніку хвароб сістэмы крывазвароту злоўжывалі алкаголем.

КЛАПАЦІЦЦА АБ ЗДАРОЎІ САРДЭЧНА-САСУДЗІСТАЙ СІСТЭМЫ — ГЭТА ЗНАЧЫЦЬ:

1. Не курыць (адсутнасць пасіўнага курэння).
2. Не злоўжываць алкаголем.
3. Мець узровень халестэрыну менш за 5 ммоль/л (для здаровых людзей).
4. Мець узровень ліпапратэідаў нізкай шчыльнасці менш за 3 ммоль/л.
5. Забяспечыць сабе ўмераную фізічную актыўнасць.
6. Ужываць не менш за 5-6 штук садавіны і гародніны штодня.
7. Кантраляваць масу цела.
8. Кантраляваць узровень глюкозы ў крыві.
9. Лячыць цукровы дыябет.

Святлана БАРЫСЕНКА

■

Мы змагаліся за Радзіму — рабілі тое, што павінны былі зрабіць

Працягваем размову:

Ці з'явіцца ў Беларусі Дзень партызанаў і падпольшчыкаў Вялікай Айчыннай вайны?

(Пачатак тэмы ў «Звяздзе» за 24 сакавіка, 5 і 10 красавіка.)

Ганаруся, што мая родная «Звязда», куды я прыйшоў працаваць журналістам адразу пасля вызвалення Беларусі ў 1944 годзе, узняла такую важную тэму, як усталяванне Дня партызанаў і падпольшчыкаў. Гэта яшчэ раз сведчыць: наша газета і ў вайну, і ў пасляваенныя гады — заўсёды! — трывала стаяла і стаіць на пазіцыях патрыятызму, не адыходзіць ад праўды жыцця і гістарычнай справядлівасці, як бы каму ні хацелася перапісаць мінулае.

Я нарадзіўся ў 1919 годзе ў вёсцы Доктаравічы Капыльскага раёна, там жа скончыў сямігодку. Далей была служба ў арміі і вайна. У кастрычніку 1942 года ўступіў добраахвотнікам у партызанскі атрад імя С.М. Будзённага. Ніхто не аддаваў ніякіх загадаў, ніхто не прымушаў. Вораг напаў на нашу Радзіму, заліў яе крывёю — хіба можна было спакойна назіраць за ўсім гэтым? Альбо, яшчэ горш, — стаць прыслужнікам акупанта, аблізваць нямецкія боты?..

Мы змагаліся за Радзіму — рабілі тое, што павінны былі зрабіць.

Дзень партызанаў і падпольшчыкаў стаў бы нагодай для таго, каб яшчэ раз успомніць патрыётаў, лепшых сыноў і дачок Беларусі, якім ніхто не даваў загаду змагацца за сваю Радзіму, — яны рабілі свой выбар самастойна і асэнсавана.

Янка КАЗЛОЎ,
былы партызан атрада імя С.М. Будзённага, радыст беластоцкай падпольнай газеты «Белостокская правда» і антыфашысцкай моладзевай газеты «Молодой партизан». Янка Казлоў адпрацаваў у рэдакцыі найстарэйшай беларускай газеты «Звязда» больш як 40 гадоў. У 1944 годзе яму было ўсяго 25. Але на той час гэта ўжо быў сфарміраваны чалавек з няпростай ваеннай біяграфіяй.

З баявой характарыстыкі на партызана-радыста Беластоцкага абкама КП(б) Беларусі, члена ЛКСМБ Казлова Івана Кандратавіча:

«Тав. Казлоў прыбыў добраахвотна ў партызанскі атрад імя С.М. Будзённага ў кастрычніку 1942 года. За час знаходжання ў атрадзе паказаў сябе дысцыплінаваным, ініцыятыўным, знаходлівым, вынослівым байцом-партызанам. Тав. Казлоў карыстаўся вялікім аўтарытэтам сярод партызанаў і камандзіраў. Тав. Казлоў мае на сваім баявым рахунку наступнае:

1. Узарваны мост на шасэйнай дарозе Слуцк—Капыль.

2. З групай колькасцю 12 чалавек узарваў спіртзавод у саўгасе «Доктаравічы», у выніку выбуху забіты 34 гітлераўцы.

3. У жніўні месяцы 1943 года ў складзе атрада ўдзельнічаў у «рэйкавай вайне». Атрадам падарваны 540 рэек.

Тав. Казлоў удзельнічаў у 15 баях і дробных сутычках з нямецкімі акупантамі і паліцыяй. Актыўна працаваў па ўзбраенні і росце асабовага складу атрада. У кастрычніку 1943 года тав. Казлоў быў пераведзены ў абкам КП(б) Беларусі на пасаду радыста рэдакцыі Беластоцкай абласной падпольнай газеты «Белостокская правда»... За сваю выдатную працу ў складаных умовах варожага тылу тав. Казлоў І.К. прадстаўлены Беластоцкім падпольным абкамам КП(б) Беларусі да ўрадавай узнагароды — ордэна Айчыннай вайны першай ступені».

У кнізе «В Принеманских лесах» (выдавецтва «Беларусь», 1975) апісваецца ў тым ліку і баявы шлях партызана Янкі Казлова.

...І зараз Іван Кандратавіч — уважлівы чытач і актыўны дарадца «Звязды». Прычым пачуццё гумару ў нашага старэйшага калегі застаецца бліскуча-бездакорным — невыпадкова ён быў калісьці адным з лепшых беларускіх фельетаністаў!

Таццяна ПАДАЛЯК.

■ Моладзь у навуцы

АДКРЫЦЦЁ ДЗІЦЯЧАГА ХІРУРГА

Мяне заўсёды цікавілі людзі навукі — тыя, хто з галавой умее акунуцца ў сваю справу і не звяртаць увагу ні на недахоп часу, ні на жыццёвыя спакусы. Яны працаголікі і энтузіясты адначасова. Гэта тыя людзі, за плячыма якіх ляжаць адкрыцці айчыннай навукі, а іх галовы — скарбніца ведаў. Аднак што іх матывуе, кім яны з'яўляюцца ў прыватным жыцці і дзе шукаюць ключы да вялікіх дасягненняў?

Па адказы на гэтыя пытанні я звярнулася да маладога вучонага, які ўжо паспеў зрабіць імя ў навуцы і сабраць вакол сябе маладых даследчыкаў краін СНД. Уладзімір Казбанаў — дзіцячы хірург, аспірант Інстытута фізіялогіі Нацыянальнай акадэміі навук Рэспублікі Беларусь. Ён жа з'яўляецца каардынатарам і ініцыятарам адразу трох праектаў, якія праходзяць на гэтым тыдні: міжнародная канферэнцыі «Моладзь у навуцы — 2012», міжнароднага форуму студэнтаў і навучэнцаў «Першы крок у навуку — 2012», і ў межах гэтых дзвюх падзей асобнага праекта «INMAX-12».

Навуковец на ўсё знаходзіць час і яшчэ паспявае сустрэцца з журналістамі, якія не абдзяляюць увагай яго персону. Пагутарыўшы з гэтым маладым чалавекам, я зразумела, што ў аснове яго асобы — настойлівасць у дасягненні мэты, аптымістычнае стаўленне да жыцця і вялікая любоў да людзей, да дзяцей у прыватнасці.

Казбанаў расказаў карэспандэнту «Звязды» пра свае навуковыя распрацоўкі, практычныя дасягненні і жыццёвыя прынцыпы:

— Уладзімір, вы з'яўляецеся тройчы лаўрэатам прэміі Спецыяльнага фонда Прэзідэнта Беларусі па сацыяльнай падтрымцы таленавітай моладзі, двойчы адзначаны падзякай старшыні прэзідыума Нацыянальнай акадэміі навук...

— Усе гэтыя дасягненні — заслугі ў першую чаргу не мае, а маіх выкладчыкаў — тых людзей, якія некалі падтрымалі імкненне займацца навукай, граматна выбудавалі план маіх даследаванняў і на этапе выканання заўсёды дапамагалі, інтэрпрытавалі тыя вынікі, якія я атрымліваў.

Што з'яўляецца асноўным у маіх даследаваннях? На другім курсе медыцынскага ўніверсітэта я пайшоў у гурток дзіцячай хірургіі, і мой навуковы кіраўнік Юрый Дзягцяроў прывёў мяне ў Інстытут фізіялогіі НАН, дзе я ўпершыню ў жыцці ўзяў у рукі скальпель, трымальнік і ў лабараторных умовах ажыццявіў сваю першую аперацыю на лабараторных жывёлах. За гэтым наследаваў шэраг разнастайных эксперыментаў. Сярод іх найбольш значнымі для мяне з'яўляліся даследаванні сумяшчальнасці тытанавых імплантантаў з алмазападобнымі пакрыццямі — за гэтыя распрацоўкі я і атрымаў узнагароды.

Часам нам здаецца, што пэўныя прэміі і перамогі ў жыцці — гэта нешта недасяжнае і ў гэтым кірунку нават не трэба праваць, што гэта ўсё за аблокамі. Гэта не так: існуе штогадовы конкурс навуковых прац пры Міністэрстве адукацыі, куды кожны студэнт можа адпраўляць свае работы. Па гэтаму шляху я і пайшоў, пачынаючы з другога курса, і паступова стаў атрымліваць нейкія адзнакі, а пасля і атрымаў званне лаўрэата.

— Распрацаваны вамі від імплантантаў зараз выкарыстоўваецца ў айчыннай медыцыне?

— Справа ў тым, што найбольш распаўсюджаныя зараз імплантанты зроблены з тытану. Метал — гэта найлепшы матэрыял па фізічных і біялагічных паказчыках. Але любы чужародны агент наш арганізм успрымае агрэсіўна, з той або іншай выяўленасцю. Калі гэты канфлікт дастаткова высокі, аперацыі, якія праводзяцца з выкарыстаннем імплантантаў, прыносяць не карысць, а шкоду, бо пачынаюцца загнаенні, інфекцыі. Медыцына ва ўсім свеце на сённяшні дзень шукае новыя матэрыялы, якія былі б біялагічна сумяшчальнымі, на якія арганізм рэагаваў бы мякка.

Адну з такіх новых тэхналогій пачалі выкарыстоўваць у нас у краіне, — гэта алмазападобныя пакрыцці на тытанавых імплантантах. Даследаваць іх якасці пачалі не ў медыцыне, а ў фізіка-тэхнічным інстытуце НАН. Гэтыя пакрыцці на 60-70% набліжаюцца да шчыльнасці алмаза, хоць уяўляюць сабой вельмі тонкія плёнкі. Пасля ў іх сталі дадаваць яшчэ і наначасціцы серабра, якія надалі ім новыя ўласцівасці, дастаткова цікавыя. Мы ж сталі даследаваць іх медыцынскія якасці, праводзячы эксперыменты на жывёлах і на культуры клетак. Сёння мы бачым, што такія імплантанты больш сумяшчальныя з арганізмам, ён успрымае іх нашмат лепш. Гэтае пакрыццё стала набліжаным да ідэальнага: мы спадзяёмся, што ў будучыні аперацыі па замене імплантанта на новы трэба будзе праводзіць вельмі рэдка або ўвогуле стане дастаткова аднаразовай устаноўкі пратэза.

— Чаму вы вырашылі лячыць менавіта дзяцей?

— Я заўсёды лёгка знаходзіў з імі агульную мову — і ў мяне гэта выклікала вельмі яскравыя адчуванні. Таму, калі я паступаў у медыцынскі ўніверсітэт, то адразу выбраў педыятрычны факультэт. Некаторыя эпізоды маёй урачэбнай дзейнасці пацвярджаюць, што выбар правільны: з практыкі ў медыцынскім універсітэце я вяртаўся не толькі з дзённікам запісаў загадчыка аддзялення, але і са стосам дзіцячых малюнкаў з вершамі, прысвечанымі «Доктару Уладзіміру Уладзіміравічу» або «Дзядзьку Вову» — як яны пісалі. Тады я зразумеў, што падыход да дзяцей, відаць, правільны знайшоў.

Зараз я займаюся навукай, але ўпэўнены, што пасля заканчэння аспірантуры абавязкова вярнуся ў медыцыну — такая настальгія часам бывае. Я працаваў таксама ўрачом хуткай дапамогі, і менавіта там, пасля змены, нягледзячы на стомленасць, я адчуваў найвялікшае ўнутранае задавальненне і разуменне, што прыношу карысць.

— Калі не медыкам, то кім бы вы былі?

— Настаўнікам. Мне здаецца, кожны чалавек унутры сябе ведае, што важна і трэба рабіць зараз і што ён хацеў бы рабіць. Часам мне вельмі хочацца зацішша — тады б я быў проста ў раі: мець зносіны з дзецьмі, няхай гэта настаўніцкая або медыцынская дзейнасць, перадаваць ім свой пазітыў, сваю радасць і, адпаведна, у іх усмешках атрымліваць свой настрой — свой заробак.

Яшчэ я мог бы займацца дабрачыннай дзейнасцю, і не толькі як удзельнік, але як арганізатар працэсу. Таму што сёння вельмі шмат дзяцей — як у дамах-інтэрнатах, так і ў звычайных сем'ях — якім неабходны клопат і любоў, што даюць надзею і радасць. На жаль, у працэсе маёй урачэбнай практыкі ў мяне складваецца такое ўражанне, што многія дзеці становяцца або азлобленымі, або аддаленымі ад свету і інтарэсы маюць далёка не высокамаральныя. Іх бацькі кажуць, што вельмі складана выхоўваць, падкрэслю, сапраўднага чалавека. Прасцей забяспечыць яго матэрыяльна — даць малому грошай, каб яно адчапілася або каб пахвалілася перад аднакласнікамі, суседзямі. Нашмат больш складана сядзець з дзіцем і рабіць урокі, нешта тлумачыць...

— На сённяшні дзень вы ўжо шмат дасягнулі, як у навуцы, так і ў практычнай дзейнасці. Якія якасці ў сабе трэба развіваць, каб быць паспяховым і шмат чаго дабіцца?

— У першую чаргу трэба вызначыць сваю галоўную мэту ў жыцці і фармуляваць яе, сыходзячы са сваіх інтарэсаў, з таго, што добра атрымліваецца. Важна запасціся вялізнай цярплівасцю. Чалавеку, які пачынае нечым вылучацца, заўсёды будзе вельмі складана, ён пастаянна будзе спатыкацца аб камень неразумення, непрымання. Ні ў якім разе нельга кідаць справу, калі штосьці не атрымліваецца або нехта пачынае ўстаўляць палкі ў колы. Тут ёсць адзін важны памочнік: калі мы робім штосьці толькі дзеля сябе, то ў нас ёсць матывацыя, але не надта моцная; самы вялікі стымул — гэта разуменне, што ты робіш штосьці для іншых і пры гэтым адчуваеш адказнасць перад імі — тут ты ўжо не праспіш, не зможаш нешта недарабіць. І яшчэ — ніколі не аддзяляйце свае інтарэсы ад інтарэсаў дзяржавы — яны заўсёды павінны быць разам.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ

■

«ЦАНА ФАРМІРУЕЦЦА З УЛІКАМ ВЫДАТКАЎ НА ВЫТВОРЧАСЦЬ...»

Жыхар вёскі Зелянец Карэліцкага раёна Мікалай Мікалаевіч Іваноў паведаміў, што апошнім часам з крам знікла малако з нізкім утрыманнем тлушчу. Напрыклад, раней літр малака тлустасцю 3,2 працэнта каштаваў у гандлі 2 270 рублёў. Цяпер можна купіць толькі прадукт з тлустасцю 3,6 працэнта, але і каштуе ці не 7 тысяч рублёў за пакет.

— Я ўсё разумею. Што даражэюць не толькі прадукты харчавання, але і ўвогуле жыццё. Аднак той жа бензін, напрыклад, за адзін раз павышаецца ў цане на 5 працэнтаў. А тут, нават калі ўлічваць розніцу ў тлустасці, такая істотная разбежка ў кошце! Чаму так? — пытаўся наш заяўнік.

Трэба сказаць, што гэта ўжо не першае пытанне такога кшталту за апошні час. На гэты раз гаворка ішла аб прадукцыі Навагрудскага масларобчага камбіната, таму мы, адпаведна, звярнуліся на гэта прадпрыемства з просьбай патлумачыць сітуацыю са знікненнем таннага малака.

«Адміністрацыя «Навагрудскага масларобчага камбіната», філіяла ААТ «Лідскі малочна-кансервавы камбінат», на ваш запыт паведамляе, што наша прадпрыемства вырабляе і рэалізуе на ўнутраным рынку шырокі спектр малочнай прадукцыі, 90 працэнтаў якой з'яўляецца сацыяльна-значнай (малако тлустасцю 1,5%, 3%, 3,2%, кефір тлустасцю 3,2%, смятана тлустасцю 15%, 18%, 25%, тварог нятлусты і тлустасцю 5%, цэны на якую рэгулююцца Міністэрствам эканомікі Рэспублікі Беларусь шляхам вызначэння гранічных адпускных цэн.

З красавіка ў мэтах зніжэння долі стратнасці цэльнамалочнай прадукцыі распачаты выпуск малака пастэрызаванага 3,6-працэнтнай тлустасці ў поліэтыленавай плёнцы, з мая плануецца выпуск цэльнамалочнай прадукцыі, узбагачанай кальцыем (малако тлустасцю 1,5%, 3,2%, кефір тлустасцю 3,2%, тварог тлустасцю 5%, смятана тлустасцю 18%), якая не з'яўляецца сацыяльна-значнай падукцыяй і цана фарміруецца з улікам выдаткаў на вытворчасць данага віду прадукцыі, забяспечваючы станоўчую рэнтабельнасць».

Сяргей РАСОЛЬКА.

■ Абітурыент-2012

Ахвотных стаць мытнікамі больш, чым тых, хто марыць аб журналістыцы

Для праходжання папярэдняга прафадбору на 10 спецыяльнасцяў, дзе да прэтэндэнтаў прад'яўляюцца асаблівыя патрабаванні, сёлета зарэгістраваліся 10 465 абітурыентаў (у 2011 годзе — 13 403).

З улікам таго, што некаторыя абітурыенты пажадалі прайсці гутарку больш чым па адной групе спецыяльнасцяў (што не забараняецца правіламі) усяго было зафіксавана 10 967 рэгістрацый (летась — больш як 14 тысяч). Такім чынам статыстыка рэгістрацый на прафесійна-псіхалагічную гутарку лішні раз пацвярджае, што колькасць абітурыентаў сёлета можа істотна зменшыцца.

Найбольшая колькасць заяў была пададзена на групу спецыяльнасцяў «правазнаўства», «эканамічнае права» і «дзяржаўнае кіраванне і права» — 7 253. Выходзіць, што патэнцыяльных абітурыентаў не спыняе ні пастаяннае скарачэнне бюджэтных месцаў на спецыяльнасцях юрыдычнага профілю, ні нават паведамленне аб тым, што кошт навучання на юрыдычных спецыяльнасцях можа ў новым навучальным годзе істотна ўзрасці.

Паступаць на спецыяльнасці «міжнародныя адносіны» і «міжнароднае права» знайшлося 615 ахвотнікаў. Спецыяльнасць «мытная справа» зацікавіла 783 чалавекі. На «журналістыку» і «міжнародную журналістыку» зарэгістраваліся 572 абітурыенты і 1744 абітурыенты — на групу спецыяльнасцяў «дзяржаўнае кіраванне» і «дзяржаўнае кіраванне і эканоміка».

Рэспубліканскі інстытут кантролю ведаў выявіў 91 абітурыента, якія парушылі Інструкцыю аб парадку правядзення прафесійна-псіхалагічнай гутаркі і тэсціравання ў ВНУ. Гэтыя маладыя людзі вырашылі «падстрахавацца» і зарэгістраваліся для праходжання папярэдняга прафадбору на адну і тую ж групу спецыяльнасцяў адразу ў некалькіх ВНУ. Летась колькасць парушальнікаў, якія нацэльваліся на паступленне на звышпрэстыжныя спецыяльнасці, была яшчэ большай — схіталіць вырашылі 175 чалавек.

Надзея НІКАЛАЕВА

■

КРАСЦІ — ДЫК ТОНАМІ?

Праваахоўныя органы Віцебшчыны падчас праверак арганізацый дарожнай гаспадаркі ўстанавілі факты крадзяжоў бітуму на агульную суму 384 мільёны рублёў. Па выніках праверак Упраўленнем унутраных спраў Віцебскага аблвыканкама распачата пяць крымінальных спраў у дачыненні да сямі службовых асоб. І праверкі працягваюцца.

Як высветлілася, кіраўнікі пасрэдніцкіх структур злоўжывалі сваімі службовымі паўнамоцтвамі. Яны па папярэдняй змове са службовымі асобамі арганізацый дарожнай гаспадаркі, выкарыстоўваючы загадзя падробленыя дакументы, здзейснілі крадзеж 156 тон нафтавага бітуму. Апошні быў набыты за кошт сродкаў бюджэту. Тым самым «махінатары» прычынілі дзяржаве шкоду ў памеры 384 мільёны рублёў. Здзяйсненню крадзяжоў спрыялі шматлікія парушэнні парадку афармлення першасных уліковых дакументаў — таварна-транспартных накладных на перавозку асфальтабетонных сумесяў, фармальнае правядзенне інвентарызацыі матэрыялаў.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ПЕРАЙМАЛІ ВОПЫТ

У віцебскім пункце часовага знаходжання бежанцаў супрацоўнікі міграцыйнай службы Казахстана пераймалі вопыт работы. Дарэчы, плануецца, што на базе міжнароднага вучэбнага цэнтра па супрацьдзеянні гандлю людзьмі пры беларускай акадэміі МУС пройдуць навучанне казахскія міліцыянеры.

Віцебск для азнаямлення з вопытам работы з бежанцамі быў выбраны невыпадкова. Менавіта мясцовы «прытулак» для бежанцаў прымае асноўны паток вымушаных мігрантаў. Ён разлічаны на адначасовае пражыванне трыццаці чалавек. І тут для гасцей створаны ўсе ўмовы. Пачынаючы з 1997 года, калі ў нашай краіне было прынята заканадаўства па вымушанай міграцыі, каля 3,6 тысячы іншаземцаў папрасілі прытулак. З іх статус бежанца атрымала каля 840 чалавек. Зараз у віцебскім пункце пражываюць больш за дзесяць чалавек з Афганістана, Грузіі, Турцыі...

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ШАХМАТЫ

Пад рэдакцыяй майстра спорту Уладзіміра СЫЧОВА.

ПЯЦЬ ХВІЛІН НА РОЗДУМ

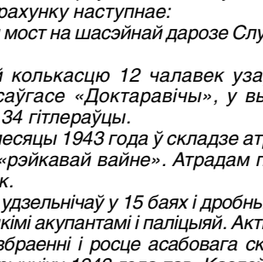

Белыя: Крh2, Фg8, Лd1, Лf4, Сb6, Сc8, п. f6 (7).
Чорныя: Крe5, Сe4, Кd3 (3).
Мат за 2 хады.

Белыя: Крh2, Фb2, Ла4, Лe2, Сe1, Кf6 (6).
Чорныя: Крd3, Фc5, Кb3, Кh1, пп. e3, e5 (6).
Мат за 3 хады.
Чакаем вашых адказаў.

ПРАВЕРЦЕ СВАЕ АДКАЗЫ

Змяшчаем рашэнні заданняў масавага конкурсу, апублікаваных 15 лютага г.г.

Заданне № 15. (5 ачкоў). А. Сочнеў (2007 г.) Белыя: Крd5, Сd3, пп. a5, d7, g2 (5). Чорныя: Крg3, Лd8, Кh2, пп. c5, e7 (5). Выйгрыш.

Тэматычны падманлівы след: 1. Крe6? Кg4! 2. Кр:e7 Л:d7+! 3. Кр:d7 Кe5+ 4. Крc8! К:d3 5. a6 c4 6. a7 c3 7. a8Ф c2 8. Фf3+ Крh2 9. Фh3+ Крg1 10. Фe3+ Крh2 11. g4 c1Ф+ 12. Ф:c1 К:c1 13. g5 Кd3 14. g6 Кf4 15. g7 Кd5 і нічыя.

Рашэнне. 1. Крc6!! Кg4! (нельга 1... c4 2. Сc2! Кg4 3. Крc7 Л:d7+ 4. Кр:d7 Кe5+ 5. Крc8 Кc6 6. a6 Ка7+ 7. Крb7 Кb5 8. Крb6 Кd6 9. Крc5 Кc8 10. Кр:c4±) 2. Крc7 Л:d7+! 3. Кр:d7 Кe5+ 4. Крc8!! (калі 4. Крc7? К:d3 5. a6 c4 6. a7 c3 7. a8Ф c2 8. Фf3+ Крh2 9. Фh3+ Крg1 10. Фe3+ Крh2 11. g4 c1Ф+ 12. Ф:c1 К:c1 13. g5 Кd3 14. g6 Кf4+ і нічыя). 4... К:d3 5. a6 c4 6. a7 c3 7. a8Ф c2 8. Фf3+ Крh2 9. Фh3+ Крg1 10. Фe3+ Крh2 11. g4!! c1Ф+ 12. Ф:c1 К:c1 13. g5 Кd3 14. g6 Кf4 15. g7 Кd5 16. g8Ф! і выйгрыш.

Заданне № 16. (5 ачкоў). А. Сочнеў (2005—2008 гг.) 1. e7! (1. h7? К:h7+ 2. e7 Фd6±) 1... Крd6 2. c7! (2. e8К+? К:e8+ 3. Крe8 С:g6+ 4. Крf8 С:h6 5. Крg8 Сg5 6. Крh8 Сf6 7. Крg8 Крe7 8. c7 Сf5±) 2... Кg8 (2... Кd5 3. g8Ф С:e7+ 4. Крe8 Кf6+ 5. Крf7 Сe6+ 6. Крg7 К:g8 7. c8К+ С:c8 8. Кр:g8 і нічыя) 3. c8К+! С:c8 4. h7 Сd7 5. hg8К! Сh4 6. Кf6 С:f6 7. g8К! Сg5 8. g7 Сh4 9. Кf6 С:f6 10. g8К! Сh4 11. Кf6 Сf5 12. e8К+! і нічыя. Здзіўленне! Усе пяць пешак ператварыліся ў коней!

Адказы на заданні № 13 — № 16 даслалі наступныя ўдзельнікі: Віктар Быкаў, Сяргей Гурыновіч, Анатоль Дарашэнка, Васіль Зелянкоўскі (усе Мінск), Міхаіл Клешч (Навагрудак), Іван Козел (Мазырскі р-н), Аляксандр Маджара (Рэчыца) і іншыя.